

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 3. kalendářní týden, 16. 1. – 22. 1. 2023

Communicable Disease Threats Report, Week 3, 16 – 22 January 2023

Zdroj:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-15-21-january-2023-week-3>

Seznam onemocnění uvedených v této aktualizaci:

- ✓ 1. Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace (EU/EHP), 2019–2023
- ✓ 2. C. diphtheriae mezi migranty – Evropa, 2022–2023
- ✓ 3. Chřipka – mezinárodní situace, monitoring sezóny 2022/2023
- ✓ 4. Mpox – mezinárodní situace, 2022–2023
- ✓ 5. Cholera – mezinárodní situace (svět), monitoring globálních ohnisek

1. Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace (EU/EHP), 2019–2023

Hlášená data za týden končící 15. lednem ukazují další celkové zlepšování epidemiologické situace v zemích EU/EHP. Počet hlášených případů onemocnění (všechny věkové skupiny a osoby starší 65 let), přijetí do nemocnic a na JIP i úmrtí v posledních týdnech klesají (po výrazném nárůstu zaznamenaném během prosince v běžné populaci i v zařízeních dlouhodobé péče). Je přesto nutné si uvědomit, že na kvalitu dat vykazovaných v posledních týdnech a jejich interpretaci mohou mít stále dopad prázdniny na konci roku.

Rostoucí trendy, ve srovnání s předchozím týdnem, byly pozorovány ve 4 z 27 zemí, které hlásily údaje o případech onemocnění do 2. týdne, ve 3 z 24 zemí s údaji o přijetí/obsazení nemocnic nebo JIP a ve 2 z 25 zemí, jež hlásily data o úmrtích na covid-19. Zvýšení byla zaznamenána nedávno (v trvání 1–3 týdnů), ukazatele zůstaly v postižených zemích relativně nízké.

Navzdory relativně se zlepšujícímu obrazu covid-19 v mnoha zemích EU/EHP, má pandemie nadále značný společenský dopad – 25 zemí EU/EHP ve 2. týdnu nahlásilo 1 624 úmrtí na toto onemocnění. Za poslední 4 týdny 27 % a 67 % úmrtí bylo zjištěno u lidí ve věku 65–79 let a 80 let a více. Znovu se tak zdůrazňuje význam posilovacích dávek vakcín proti covid-19, zejména u skupin obyvatelstva ohrožených závažným průběhem onemocnění. V Řecku byly hlášeny rostoucí trendy u případů mezi lidmi ve věku 65 let a více, přijetí na JIP a úmrtí. Celkový počet aplikací druhé posilovací dávky činil v EU/EHP u lidí ve věku 60 let a starší 34,4 % (rozmezí zemí: 0,3–86,3 %).

Predikce počtu případů onemocnění, přijetí do nemocnic a úmrtí poskytované „European COVID-19 Forecast Hub“ se vztahují ke 2. a 3. týdnu 2023. Ve srovnání s předchozím týdnem, jsou pro celou EU/EHP do konce 3. týdne předpovídaný klesající trendy všech výše zmiňovaných ukazatelů.

Mezi 10 zeměmi s odpovídajícím objemem sekvenování nebo genotypizace byla pro týdny 52–1 (26. prosince 2022 až 8. ledna 2023) odhadovaná distribuce variant vzbuzující obavy (VOC) nebo zájem (VOI) 49,0 % (13,2–77,7 % z 8 zemí) pro BQ.1, 24,3 % (5,8–83,7 % z 10 zemí) pro BA.5, 12,7 % (0,2–35,1 % z 10 zemí) pro BA.2.75, 2,7 % (0,9–6,1 % z 8 zemí) pro XBB (které mohou zahrnovat některé XBB.1.5 z důvody změny ve vykazování), 1,4 % (0,1–7,5 % z 6 zemí) pro XBB.1.5, 0,8 % (0,3–11,4 %, 253 detekcí z 8 zemí) pro BA.2 a 0,8 % (0,1–1,4 %, 140 detekcí z 9 zemí) pro BA.4.

Od 20. června 2022 přestalo ECDC shromažďovat a zveřejňovat údaje o počtech případů onemocnění a úmrtí na covid-19 na celém světě. Údaje pro země mimo EU/EHP je možné shlédnout na stránkách Světové zdravotnické organizace (WHO):

- World Health Organization (WHO) data <https://covid19.who.int/>

- WHO's Weekly Epidemiological and Weekly Operational Updates

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>

Nejnovější přehledy zemí je možno nalézt na webové stránce ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

Aktuální sdělení:

13. ledna 2023 informovala německá spolková vláda (Bundesregierung), že od 2. února 2023 již nebudou v Německu povinné roušky v dálkových vlacích a autobusech.

Týdenní aktualizace související s variantami SARS-CoV-2:

Od poslední aktualizace 12. ledna, do 19. ledna 2022 neprovedla ECDC žádné změny klasifikace variant vzbuzující obavy (VOC – variants of concern), zájem (VOI – variants of interest), sledovaných variant a variant s deeskalací.

Nejnovější informace o variantách lze nalézt na webové stránce ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

Další odkazy:

„A threat assessment brief on XBB.1.5 has been published 13 January 2023“

<https://covid19forecasthub.eu/>

<https://covid.cdc.gov/covid-data-tracker/#variant-proportions>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-omicron-risk-assessment-further-emergence-and-potential-impact>

- **Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2 – Čína, 2022-2023**

Aktualizace:

19. ledna 2023 zveřejnila Světová zdravotnická organizace (WHO) týdenní epidemiologickou aktualizaci v souvislosti s covid-19. Dle této zprávy Čína oznámila 190 451 nových případů onemocnění a 802 nových úmrtí za období od 9. do 15. ledna 2023, což představuje 26 % pokles nových případů a 3 % nárůst nových úmrtí ve srovnání s předchozím týdnem. Přibýlo také 63 307 nových hospitalizací, což je o 70 % více než v předchozím týdnu (37 215 nových hospitalizací za týden od 2. do 8. ledna). WHO však čeká na podrobné údaje z jednotlivých provincií rozdělené dle týdenních zpráv.

Informace z veřejných zdrojů o variantách:

Od 1. prosince 2022 do 20. ledna 2023 provedla Čína 1 545 sekvencí, z nichž 1 530 sekvencí bylo od 25. prosince 2022. K 20. lednu 2023, z celkového počtu 1 545 sekvencí v GISAID EpiCoV získaných z Číny, 1 195 pocházelo z nedávného sběru vzorků, jež probíhal mezi 1. prosincem 2022 a 11. lednem 2023. 28 % těchto sekvencí představuje místní případy, 16 % tvoří importy a 57 % není nijak specifikováno. Tyto sekvence patří především k liniím (včetně jejich sub-linií) BF.7 (43 %), BA.5.2 (41 %), BQ.1 (7 %), BA.2.75 sub-liniím včetně BN.1, CH.1.1 a další (3 %), XBB (2 %), BA.2 (1 %). Nebyla zjištěna žádná nová varianta.

4. ledna 2023 vydala „Technical Advisory Group on Virus Evolution“ (TAG-VE), po setkání 3. ledna 2023, ohledně situace v Číně prohlášení:

<https://www.who.int/news/item/04-01-2023-tag-ve-statement-on-the-3rd-january-meeting-on-the-covid-19-situation-in-china>

Aktuální sdělení:

16. ledna 2023 zveřejnila „Greek Civil Aviation Service“ (CAA) zprávu informující o tom, že všichni návštěvníci Řecka, cestující přímým letem z Číny budou muset předložit negativní test na covid-19 (PCR nebo RAT za 48, resp. 24 hodin před odjezdem). Navíc jsou všichni cestovatelé z Číny povinni nosit během letu a pobytu na letišti respirátor (FFP2, N95 nebo KN95). Opatření budou platit od 15. do 31. ledna.

Shrnutí:

Počet případů onemocnění covid-19 dosáhl v pevninské Číně rekordní úrovně. I nadále zde existují omezené údaje o případech, přijetí do nemocnic, úmrtích i kapacitě a obsazenosti JIP. Kvůli nízké imunitě obyvatelstva a rozvolnění nefarmaceutických intervencí se zde očekávají vysoké počty infekcí způsobených SARS-CoV-2 a zvýšený tlak na zdravotnické služby. Projekční modely zveřejněné „Institute for Health Metrics and Evaluation at the University of Washington“ do dubna 2023 předpokládají strmý nárůst počtu onemocnění, hospitalizací a úmrtí. Nicméně, vzhledem k absenci oficiálních aktuálnějších a detailnějších údajů souvisejících s epidemiologickými ukazateli a sekvenováním, je dopad na veřejné zdraví a závažnost současné eskalace případů obtížné posoudit.

Hodnocení ECDC:

Hodnocení pro Evropskou unii (EU) / Evropský hospodářský prostor (EHP):

Vzhledem k vyšší imunitě populace v EU/EHP a skutečnosti, že varianty, které v současnosti cirkulují v Číně, se již v EU/EHP vyskytují, se neočekává, že by současný nárůst případů vyvolaný těmito variantami v Číně měl významný dopad na epidemiologickou situaci v EU/EHP. Zatím neexistují žádná data, která by naznačovala vznik nových VOC v Číně. Hodnocení ECDC je založeno na dostupných informacích a bude průběžně aktualizováno.

Akce ECDC:

ECDC je v pravidelném kontaktu s Evropskou komisí („European Commission“) a členskými státy ve Výboru pro zdravotní bezpečnost („Health Security Committee“).

ECDC je v pravidelném kontaktu s Čínským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí („Chinese Center for Disease Prevention and Control“, China CDC) za účelem získávat aktualizované informace o epidemiologické situaci. ECDC je také v kontaktu s „Public Health Agency of Canada“ (PHAC), the „Japanese CDC“, the „Australian CDC“, the „US CDC“ a rovněž s ústředím „WHO's Regional Office for Europe“ z důvodu křížové kontroly, ověřování a hodnocení dat poskytovaných partnery mimo Čínu, a to včetně sekvenování vzorků od čínských cestovatelů.

ECDC nadále rutinně monitoruje vznikající varianty SARS-CoV-2 a podává o nich zprávy prostřednictvím své pracovní skupiny „Strategic Analysis of Variants in Europe (SAVE) Working Group“. Zde se budou i nadále vyhodnocovat varianty a epidemiologické trendy v EU/EHP i ve světě. ECDC se rovněž účastní celosvětové technické poradní skupiny „WHO Technical Advisory Group on SARS-CoV-2 Virus Evolution“ (TAG-VE), jež studuje vývoj viru SARS-CoV-2.

2. C. diphtheriae mezi migranty – Evropa, 2022–2023

Souhrn:

Od poslední aktualizace 11. ledna do 17. ledna 2023 hlásilo Rakousko 2 nové případy záškrtu.

Souvislosti:

Od začátku roku 2022 k 17. lednu 2023 bylo mezi migranty hlášeno 240 případů záškrtu z 8 zemí EU/EHP: Rakousko (70), Belgie (25), Francie (14), Německo (116), Itálie (2), Nizozemsko (5), Norsko (7) a Španělsko (1). Případy byly zjištěny také ve Švýcarsku (25) a Spojeném království (73), čímž se celkový počet v Evropě zvýšil na 338.

Mezi těmito případy, více než dvě třetiny (69 %), vykazovaly výhradně kožní formu onemocnění (n=236). Celkem 53 případů mělo respirační projevy; z toho 6 př. respirační i kožní projevy. 30 případů bylo asymptomatických, u 19 případů chyběly informace. Všechna onemocnění byla způsobena toxigenní *C. diphtheriae* a většina detekována u mužských migrantů ve věku 8–49 let.

ECDC nemá žádné údaje naznačující další přenos a ohniska *C. diphtheriae* ani zvýšený počet případů záškrtu v běžné populaci EU/EHP. 11. listopadu 2022 zveřejnila „United Kingdom Health Security Agency“ (UKHSA) aktualizované pokyny pro kontrolu veřejného zdraví a léčbu záškrtu v Anglii, jakož i doplňující dokument s návody pro možné případy a ohniska nacházející se v ubytovacích zařízeních pro žadatele o azyl:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1116996/diphtheria-asylum-seeker-supplementary-guidance-111122.pdf

3. listopadu 2022 „rapid communication“ zveřejněné v *Eurosurveillance* oznámilo 2 izoláty *C. diphtheriae* ve Švýcarsku, které pravděpodobně souvisí s nárůstem pozorovaným v EU/EHP a vykazují neobvykle širokou rezistenci na běžná perorální a parenterální antibiotika. Podle autorů tato zjištění zpochybnila možnosti léčby bakteriálních koinfekcí v raných případech.

<https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2022.27.44.2200811>

17. listopadu 2022 byla v *Eurosurveillance* zveřejněna další „rapid communication“ ve které fenotypová a předpokládaná data o rezistenci *C. diphtheriae* u případů v Německu potvrdila pozorování rezistence u 2 izolátů ve Švýcarsku.

<https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2022.27.46.2200849>

1. prosince 2022 vydala britská HSA dokument „Supplementary guidance for cases and outbreaks in asylum seeker accommodation settings“, ve kterém doporučuje testování antimikrobiální citlivosti všech izolátů *C. diphtheriae*.

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1121347/diphtheria-AS-supplementary-guidance-30-november-2022.pdf

Hodnocení ECDC:

Záškrt je v EU/EHP vzácné onemocnění. Dle WHO/UNICEF se odhady proočkovanosti DTP3 v roce 2021 v jednotlivých členských státech EU/EHP lišily a pohybovaly od 85 % (Rakousko) do 99 % (Řecko, Maďarsko, Lucembursko, Malta a Portugalsko). Vakcinace je jedinou účinnou metodou pro prevenci onemocnění zprostředkovaného toxiny. Ta zahrnuje i podání posilovací dávky (booster) difterického toxoidu, pokud od posledního očkování uplynulo více než 10 let. Výskyt onemocnění u plně očkovaných jedinců je velmi vzácný.

Nárůst případů onemocnění u migrantů a nedávný výskyt podobných ohnisek v několika zemích EU/EHP je neobvyklý a je třeba jej pečlivě sledovat a provádět nezbytná opatření v oblasti veřejného zdraví, aby se zabránilo výskytu dalších případů a šíření infekce.

Pravděpodobnost vzniku onemocnění u jedinců žijících v komunitě je velmi nízká za předpokladu, že absolvovali celou sérii očkování proti záškrtu, jejich vakcinační status je kompletní a aktuální.

Přesto nelze vyloučit možnost sekundárních infekcí v komunitě a u neočkovaných nebo imunosuprimovaných jedinců přichází do úvahy i závažná klinická forma difterie.

U exponovaných neočkovaných nebo imunosuprimovaných osob ve střediscích pro migranty jsou možné závažné zdravotní následky po infekci záškrtem. Přesto je dopad onemocnění na jedince s ukončenou vakcinací proti záškrtu považován za nízký. Vzhledem ke střední pravděpodobnosti expozice a potenciálnímu individuálnímu dopadu, jak je popsáno výše, je riziko považováno za střední pro neočkované nebo imunosuprimované osoby v přijímacích střediscích migrantů nebo jiných podobných přeplněných zařízeních v EU/EHP, ale nízké pro plně očkované osoby v těchto zemích.

Nelze vyloučit výskyt izolátů (v jiných evropských zemích) vykazujících genomový profil naznačující antimikrobiální rezistenci podobnou té, jež byla pozorována ve Švýcarsku a Německu. Tato zjištění jsou však předběžná a před posouzením potenciálních důsledků by bylo zapotřebí více důkazů, včetně zhodnocení aktuálně doporučovaných režimů antibiotické léčby. S ohledem na tento vývoj **ECDC doporučuje, aby jako preventivní opatření číslo jedna bylo uplatňováno provádění testů antimikrobiální citlivosti u všech izolátů *C. diphtheriae*.**

6. října 2022 zveřejnilo ECDC „Rapid Risk Assessment“ (RRA):

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/increase-reported-diphtheria-cases-among-migrants-europe-due-corynebacterium>

Doporučení z RRA: viz „**Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 2. kalendářní týden, 9. - 15. ledna 2023**“

https://szu.cz/uploads/ECDC_CDTR_2023/ECDC_CDTR_2_KT.pdf

Akce ECDC:

ECDC pokračuje v monitorování této události prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivit a bude poskytovat týdenní aktualizace. Nejnovější dostupné informace lze nalézt na EpiPulse.

6. října 2022 ECDC zveřejnilo rychlé posouzení rizik (RRA) o nárůstu hlášených případů záškrtu mezi migranty v Evropě v důsledku *Corynebacterium diphtheriae*. Zde publikované závěry a možnosti reakce na tuto událost zůstávají v platnosti. 5. prosince 2022 ECDC navíc zveřejnilo epidemiologickou aktualizaci „Nárůst hlášených případů záškrtu mezi migranty v Evropě v důsledku *Corynebacterium diphtheriae*, 2022“.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/increase-reported-diphtheria-cases-among-migrants-europe-due-corynebacterium>

Další odkazy:

<https://www.who.int/data/gho/data/themes/topics/immunization-coverage>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/expert-opinion-public-health-needs-irregular-migrants-refugees-or-asylum-seekers>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/handbook-implementing-syndromic-surveillance-migrant-receptiondetention-centres>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/handbook-using-ecdc-preparedness-checklist-tool-strengthen-preparedness-against>

3. Chřipka – mezinárodní situace, monitoring sezóny 2022/2023

Přehled:

2. týden 2023 (9. – 15. ledna 2023)

- v evropském regionu v předchozím týdnu, procento sentinelových vzorků pocházejících z primární péče od pacientů s příznaky ILI nebo ARI, které byly pozitivně testovány na virus chřipky, zůstalo nad epidemickým prahem (10 %) a snížilo se na 22 % (23 % v EU/EHP) z 29 % (30 % v EU/EHP);
- 33 ze 40 zemí nebo oblastí hlásilo vysokou nebo velmi vysokou intenzitu a/nebo rozšířenou aktivitu ukazující intenzivní sezónní cirkulaci viru chřipky v celém regionu;
- Finsko, Polsko a Slovinsko hlásily aktivitu sezónní chřipky v sentinelové primární péči vyšší než 40 %;
- byly detekovány viry chřipky typu A i B, přičemž viry A(H1)pdm09 dominovaly v sentinelových i nesentinelových sledovacích systémech;
- hospitalizovaní pacienti s potvrzenou infekcí virem chřipky byli hlášeni z JIP, z jiných oddělení (hlavně viry chřipky typu A bez podtypu) a ze surveillance SARI (hlavně viry subtypu chřipky A(H1)pdm09);
- 12 zemí nebo oblastí hlásilo v rámci sledování SARI míru pozitivivity chřipky nad úrovní 10 %

Zdroj: Flu News Europe

<https://flunewseurope.org/>

Hodnocení ECDC:

Aktivita sezónní chřipky se v některých zemích EU/EHP stále zvyšuje, zatímco jiné mají vrchol sezónní aktivity již za sebou. Procento sentinelových vzorků pro detekci viru chřipky nad 40 % u minimálně 10 testovaných vzorků bylo pozorováno v následujících zemích: Finsko (55 %), Slovinsko (47 %) a Polsko (41 %).

Akce ECDC:

ECDC a WHO monitorují aktivitu chřipky v evropském regionu WHO. Údaje jsou k dispozici na webu Flu News Europe.

4. Mpox – mezinárodní situace, 2022–2023

Aktualizace:

Od poslední aktualizace 3. ledna bylo k 17. lednu 2023 hlášeno 18 případů mpox ze 7 zemí EU/EHP. Ze západního Balkánu a Turecka nebyly hlášeny žádné nové případy.

Souhrn:

EU/EHP

Od začátku epidemie mpox k 17. lednu 2023 bylo hlášeno 21 127 potvrzených případů onemocnění z 29 zemí EU/EHP: Španělsko (7 514), Francie (4 114), Německo (3 676), Nizozemsko (1 260), Itálie (959), Portugalsko (943), Belgie (790), Rakousko (327), Švédsko

(257), Irsko (227), Polsko (215), Dánsko (192), Norsko (94), Řecko (86), Maďarsko (80), Česko (71), Lucembursko (57), Rumunsko (47), Slovinsko (47), Finsko (42), Chorvatsko (33), Malta (33), Island (16), Slovensko (14), Estonsko (11), Bulharsko (6), Lotyšsko (6), Kypr (5) a Litva (5).

Úmrtí byla hlášena ze Španělska (3), Belgie (1) a Česka (1).

Západní Balkán a Turecko

Od začátku epidemie mpox hlásily k 17. lednu 2023 potvrzené případy onemocnění následující země západního Balkánu: Srbsko (40), Bosna a Hercegovina (9) a Černá Hora (2). Kromě toho bylo hlášeno 12 případů z Turecka.

Upozornění: data uvedená v této aktualizaci pocházejí z TESSy.

Podrobné shrnutí a analýzu dat hlášených do TESSy lze nalézt ve společném bulletinu ECDC a WHO „Joint ECDC-WHO Regional Office for Europe Mpox Surveillance Bulletin“ vydávaném každý týden.

<https://monkeypoxreport.ecdc.europa.eu/>

Stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu („Public Health Emergency of International Concern“ - PHEIC): 23. července 2022 generální ředitel Světové zdravotnické organizace (WHO) označil globální epidemii mpox za stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC). 1. listopadu 2022 WHO oznámila, že epidemie mpox ve více zemích stále splňuje kritéria zahrnutá v definici PHEIC, jak je stanoveno v článku 1 Mezinárodních zdravotnických předpisů (2005) - („International Health regulations 2005“ - IHR).

Hodnocení ECDC:

Týdenní počet případů mpox hlášených v EU/EHP dosáhl vrcholu v červenci 2022 a od té doby je pozorován trvale klesající trend.

K poklesu pravděpodobně přispělo více faktorů, včetně úsilí o komunikaci o riziku a zapojení komunity, což mělo za následek změny chování, zvýšení imunity u nejvíce postižených skupin obyvatelstva – též v důsledku očkování a snížení počtu velkých kulturních a sociálních událostí, které během léta hojně navštěvují hlavní rizikové skupiny.

Na základě důkazů o současné epidemii a klesajícího počtu nových onemocnění je celkové riziko infekce mpox v EU/EHP hodnoceno jako střední pro MSM a nízké pro běžnou populaci.

Možnosti reakce zemí EU/EHP zahrnují vytváření povědomí mezi zdravotníky a podporu služeb sexuálního zdraví s cílem pokračovat v odhalování a managementu případů a vyhledávání kontaktů; nadále nabízet testování na orthopoxvirus; provádět očkování a pokračovat v komunikaci o rizicích a zapojování komunity, a to i navzdory klesajícímu počtu případů.

Vzhledem k omezeným zásobám vakcín lze strategie primární preventivní vakcinace (PPV – primary preventive vaccination) a preventivní vakcinace po expozici (PEPV – post-exposure preventive vaccination) kombinovat tak, aby se zaměřily na jedince s podstatně vyšším rizikem expozice a úzké kontakty s případy. Strategie PPV by měly upřednostňovat gaye, bisexuály nebo jiné muže či transgender osoby, které mají sex s muži, jsou vystaveni vyššímu riziku expozice, a také jednotlivce ohrožené pracovní expozicí na základě epidemiologických nebo behaviorálních kritérií. Zásahy na podporu zdraví a zapojení komunity jsou rovněž zásadní pro zajištění a provedení úspěšné a účinné vakcinace, zejména těch, kteří jsou vystaveni největšímu riziku.

Akce ECDC:

ECDC pozorně sleduje epidemiologickou situaci ohledně mpox a zhodnotí další úroveň rizika na základě údajů, jež budou k dispozici v nadcházejících týdnech.

Rychlé posouzení rizik, RRA „Mpox multi-country outbreak“, bylo zveřejněno 23. května 2022, první aktualizace proběhla 8. července 2022 a druhá 18. října 2022. Nejnovější aktualizace je možno nalézt naleznete na webových stránkách ECDC.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/risk-assessment-monkeypox-multi-country-outbreak>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/ecdc-releases-first-update-its-rapid-risk-assessment-monkeypox-outbreak>

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Monkeypox-multi-country-outbreak-second-update.pdf>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/mpox-monkeypox>

ECDC nabízí laboratorní podporu členským státům a spolupracuje se zúčastněnými stranami na činnostech sdělování rizik, jako je cílené zasílání zpráv široké veřejnosti a komunitám MSM. ECDC také poskytlo pokyny zemím pořadajícím během léta různé rizikové akce. ECDC vypracovává pokyny pro skladování a přepravu klinických vzorků, management případů a kontaktů, vč. sledování kontaktů, čištění a dezinfekci ve zdravotnických zařízeních a domácnostech a přístupy k očkování.

Další odkaz:

<https://www.who.int/europe/news/item/23-07-2022-who-director-general-declares-the-ongoing-monkeypox-outbreak-a-public-health-event-of-international-concern>

5. Cholera – mezinárodní situace (svět), monitoring globálních ohnisek

Přehled:

Od poslední aktualizace 20. prosince 2022 bylo na celém světě hlášeno 74 761 případů cholery, včetně 745 úmrtí.

Země a území od předchozí aktualizace hlásící nové případy jsou Afghánistán, Bangladéš, Burundi, Kamerun, Demokratická republika Kongo, Dominikánská republika, Haiti, Irák, Keňa, Libanon, Malawi, Mosambik, Nigérie, Filipíny, Somálsko, Sýrie a Tanzanie.

Amerika:

Haiti: Od poslední aktualizace hlášeno 6 808 pravděpodobných případů cholery, včetně 90 úmrtí. Ke 12. lednu 2023 hlášeno celkem 3 355 podezřelých př., z toho 44 úmrtí. V roce 2022 bylo podezřelých př. 20 593, včetně 253 úmrtí.

Dominikánská republika: Hlášena epidemie cholery. K 15. lednu 2023 hlášeno celkem 8 případů z oblasti La Zurza v Santo Domingu. PAHO poskytuje místní podporu zdravotnickým autoritám. V roce 2022 hlášeno celkem 6 př. V říjnu 2022 zjištěn importovaný případ z Haiti.

V jiných oblastech Ameriky nebyly v roce 2023 hlášeny žádné další případy cholery.

Afrika:

Burundi: 1. ledna 2023 vyhlášena epidemie cholery v hlavním městě. K 6. lednu 2023 hlášeno 42 podezřelých případů, včetně 2 úmrtí. Případy hlásily 4 okresy: Bujumbura North, Cibitoke, Isale a Bujumbura Centre. V roce 2022 bylo mezi 30. a 31. prosincem hlášeno 12 potvrzených př.

Kamerun: Od poslední aktualizace hlášeno 1 207 případů podezřelých případů, včetně 3 úmrtí. K 8. prosinci 2022 hlášeno celkem 15 003 podezřelých př., včetně 298 úmrtí.

Demokratická republika Kongo (DRC): Od poslední aktualizace hlášeno 577 podezřelých případů, včetně 20 úmrtí. K 27. listopadu 2022, v 97 zdravotních zónách v 17 provinciích hlášeno celkem 14 290 podezřelých př., včetně 262 úmrtí (CFR: 1,7 %). Dle „WHO Regional Office for Africa“ jsou nejvíce postiženými provinciemi Jižní Kivu, Haut-Lomami, Tanganika a Severní Kivu.

Keňa: Od poslední aktualizace hlášeno 1 407 podezřelých případů, včetně 25 úmrtí. K 18. prosinci 2022 hlášeno celkem 2 959 př., včetně 55 úmrtí (CFR 1,9 %). Ohnisko zasáhlo 12 okresů: Nairobi, Kiambu, Nakuru, Uasin Gishu, Kajiado, Murang'a, Machakos, Garissa, Meru, Nyeri, Wajir a Tana River.

Malawi: Od poslední aktualizace hlášeno 14 806 potvrzených případů, včetně 531 úmrtí. K 16. lednu 2023 hlášeno celkem 8 010 př., z toho 265 úmrtí. V roce 2022 hlášeno celkem 17 448 př., včetně 576 úmrtí. „Malawian Ministry of Health“ oznámilo, od začátku epidemie cholery v březnu 2022, případy z 29 okresů. K dnešnímu dni bylo ohnisko kontrolováno ve 2 zdravotních okr., ale stále trvá ve 27 okresech. Nejvíce postiženými oblastmi jsou Mangochi, Biantyre, Lillongwe, Sallma a Nkhata Bay.

Mosambik: Od poslední aktualizace hlášeno 72 podezřelých případů, včetně 2 úmrtí. K 28. prosinci 2022 hlášeno celkem 3 930 podezřelých př., včetně 21 úmrtí (CFR 0,5 %).

Niger: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové případy. V roce 2022 hlášeno celkem 72 podezřelých př., včetně 1 úmrtí.

Nigérie: Od poslední aktualizace hlášeno 1 540 podezřelých případů, včetně 32 úmrtí. K 27. listopadu 2022, z 31 nigerijských států, hlášeno celkem 20 768 případů, včetně 498 úmrtí (CFR 2,4 %). 3 státy - Borno, Taraba a Yobe, hlásily celkem 15 495 podezřelých př. a 382 úmrtí. Nejvíce postiženými věkovými skupinami jsou děti ve věku do 5 let a také od 5 do 14 let.

Somálsko: Od poslední aktualizace hlášeno 2 083 podezřelých případů, včetně 27 úmrtí. K 27. listopadu 2022 hlášeno celkem 13 383 podezřelých př., z toho 71 úmrtí. Nejvíce postiženými okresy jsou Daynile, Dharknely, Kahda a Kismayo, přičemž epicentrem ohniska je Kismayo.

Jižní Súdán: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové podezřelé případy. K 20. listopadu 2022 hlášeno celkem 424 podezřelých př., včetně 1 smrtelného.

Tanzanie: Od poslední aktualizace hlášeno 18 nových podezřelých případů, včetně 1 úmrtí. Všechny nové případy hlášeny v městské radě Babati. K 17. listopadu 2022 hlášeno celkem 359 př. a 7 úmrtí (CFR: 1,9 %).

Nebyly k dispozici žádné aktualizace o předchozích ohniscích epidemie probíhajících v Beninu, Burkině Faso, Etiopii, Togu, Ugandě, Zambii a Zimbabwe.

Asie:

Afghánistán: Od poslední aktualizace hlášeno 12 053 podezřelých případů, včetně 2 úmrtí. K 7. lednu 2023 hlášeno celkem 2 940 podezřelých př. Dle WHO přibližně 55,4 % všech hlášených př. byly děti mladší 5 let. V roce 2022 hlášeno celkem 242 562 podezřelých př., včetně 87 úmrtí.

Bangladéš: Od poslední aktualizace hlášeno v uprchlickém táboře Rohingya 1 873 podezřelých případů cholery. V roce 2022 hlášeno celkem 603 511 podezřelých př., včetně 29 úmrtí (jen od ledna do dubna 2022 bylo 461 611 př., včetně 29 úmrtí z různých částí země). Zbývajících 141 900 př. hlášeno v uprchlických táborech Rohingya v Cox's Bazar mezi lednem a prosincem 2022.

Irák: Od poslední aktualizace hlášeno 30 nových případů podezřelých případů. K 8. lednu 2022 hlášeno 13 podezřelých př. Většina hlášena v oblasti severního Kurdistánu. V roce 2022 hlášeno celkem 1 025 potvrzených př. a 5 souvisejících úmrtí.

Libanon: Od poslední aktualizace hlášeno 801 potvrzených případů. K 15. lednu 2023 hlášeno 319 potvrzených př. Dosud byly případy hlášeny ze všech 8 gubernií (Akkar, Baalbeck-Hermel, Bejrút, Bekaa, Mount Lebanon, Severní Libanon, Nabatiyeh a South Libanon). V roce 2022 hlášeno celkem 5 810 potvrzených př. a 23 souvisejících úmrtí. Jde o první ohnisko cholery v zemi od roku 1993.

Nepál: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné případy cholery. K 9. září 2022 v údolí Káthmándú hlášeno 76 př.

Pákistán: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové případy cholery. K 15. srpnu 2022 bylo hlášeno celkem 258 139 př., včetně 30 úmrtí.

Filipíny: Od poslední aktualizace hlášeno 266 podezřelých případů a 7 souvisejících úmrtí. K 10. prosinci 2022 hlášeno 6 126 př. cholery a 74 souvisejících úmrtí.

Sýrie: Od poslední aktualizace hlášeno 31 152 podezřelých případů, včetně 3 úmrtí. K 7. lednu 2023 hlášeno celkem 24 682 podezřelých př. a 3 související úmrtí. Nejvíce postiženými guberniemi jsou Idleb, Deir-ez-Zor, Aleppo a Ar-Raqqa. V roce 2022 hlášeno celkem 52 879 podezřelých př., včetně 97 úmrtí.

Tchaj-wan: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové případy cholery. V roce 2022 ohlásil Tchaj-wan svůj první případ domácí cholery. Ten se s největší pravděpodobností nakazil z mořských plodů, které si připravoval a jedl doma. Podle zpráv médií byl nemocný hospitalizován s klinickými příznaky a po několika dnech se plně zotavil.

Nebyly k dispozici žádné aktualizace o předchozích ohniscích epidemie probíhajících v Indii.

Hodnocení ECDC:

V posledních měsících jsou v západní Africe a jihovýchodní Asii průběžně hlášeny případy cholery. Ohniska cholery se rovněž nacházejí ve východní a jižní části Afriky a také v některých částech Blízkého východu. Navzdory poměrně velkému počtu epidemií cholery ve světě, je mezi cestovateli EU/EHP každoročně hlášeno jen velmi malé procento případů onemocnění. V této souvislosti zůstává riziko nákazy cholerou u cestujících navštěvujících tyto rizikové země nízké, i když sporadický import případů do EU/EHP zůstává možný. V roce 2021 byly v členských státech EU/EHP hlášeny 2 případy onemocnění, v roce 2020 a 2019 - 3 a 26 případů. Všechny měly v anamnéze uvedené cestování do cholerou postižených oblastí. Dle WHO by očkování mělo být zváženo u cestujících s vyšším rizikem, jako jsou pohotovostní a humanitární pracovníci, kteří jsou pravděpodobně přímo vystaveni choleře.

Ostatním se očkování obecně nedoporučuje. Cestovatelé do oblastí s endemickým výskytem cholery by měli požádat o radu příslušná specializovaná pracoviště - střediska očkování a cestovní medicíny s cílem zhodnotit své osobní riziko a uplatňovat účinná preventivní hygienická opatření k zabránění infekci. Ty mohou zahrnovat pití balené vody nebo vody ošetřené chlórem, pečlivé mytí ovoce a zeleniny balenou nebo chlorovanou vodou před požitím, pravidelné mytí rukou mýdlem, konzumaci důkladně uvařeného jídla a vyhýbání se syrovým produktům z mořských plodů.

Akce:

ECDC nadále celosvětově monitoruje epidemii cholery prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivit s cílem identifikovat významné změny v epidemiologii a umožnit aktualizace orgánům veřejného zdraví. Zprávy jsou zveřejňovány měsíčně. Celosvětový přehled epidemií cholery je k dispozici na webových stránkách ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/all-topics-z/cholera/surveillance-and-disease-data/cholera-monthly>